

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.
Začasno le enkrat ali dvakrat na teden.
Uredništvo in upravnishstvo:
Ljubljana, Velika Čolnarska ulica šte. 19.
Naslov za dopise: Ljubljana p. p. 168.
Naslov za telegrame: »Naprejš, Ljubljana.
Čekovni račun šte. 14.398. (KDZ)

NAPREJ

Glasiło Jugoslovanske socialno demokratične stranke (JSDS).

Letnik IX., šte. 1.

Četrtek »Naprejš« št. 1
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasiło Kmetko-delavske zveze.
Stane letno 72 Din
mesečno 6 Din

Moderno suženjstvo.

V starih časih so bili dolžniki reveži. Kdor ni mogel plačati, je postal upnikov suženj, upnik ga je lahko z družino vred prodal. Pri čitanju starih storij se našim poprečnim ljudem oči solzijo — prav zares objokavajo tiste uboge reveže, ki so morali tako strašno trpeti zaradi nekaj malo denarja, ki so si ga za doto svoji hčeri ali za pomoč v boleznih itd. izposodili v trdnem prepričanju, da ga bodo vrnili brez posebnih težav. »Delal bom malo bolj pridno, v izdatkih se bom pa omejil, pa bom počasi odplačeval in odplačal.« Pa je prišla ta ali ona nesreča, namesto izboljšanja poslabšanje, upnik je terjal in končno se je zgodilo kakor toliko drugim: prodan v sužnost!

Brezvestni pisatelji, ki poznajo poprečne ljudi, napišejo zelo dolgo storijo o tej prodaji, kako je bila razprodana družina na vse vetrove, kakor če bi dandanes kdo popisoval zgodovino krave in njenih telet. Popisujejo in popisujejo, čitateljem se pa solzijo oči in mehčajo srca, da pozabijo na slabe oči in drag petrolej, da pozabijo sploh na vse in čitajo ter se »izobrazujejo« pozno v noč, dočim jim za kako resno in potrebno zadevo nikdar ne preostane časa, za resno čitanje jim pešajo oči in tudi denarja nimajo za petrolej! Taki so naši poprečni ljudje. Pravijo, da so mehkega srca in dobre duše, pisatelji jih poznajo in jim pišejo lepe storije o pridnih Janezkih in hudobnih Mihih, o vilah in volkodlakih, o starih oderuhih in njih sužnjih — pri tem se pretakajo sladke solze, ki nesejo pisateljem ne samo kolajne hvaležnih vlad, ampak tudi gotov denar poprečnih ljudi...

Če bi pisatelj napisal resnico, da oderuhi niso živeli samo v onih starih časih, da živijo tudi danes, bi bil proglasen za prekucuha, ki hoče odpraviti »božji« red. In vendar je res, da oderuhi so in da bi tudi zdaj še prodajali ljudi kakor živino, če bi trgovina s sužnji ne bila po vsem civiliziranem svetu prepovedana, in da bi jih pri nas prodajali kljub prepovedi, če bi drugod zakoni ne držali bolj trdno kakor pri nas — tuji zakoni branijo, da pri nas suženjski trgi niso tako v navadi kakor živinski.

A čeprav ni suženjskih trgov, vendar se dogajajo pogosta prodajanja, o katerih bi se dalo zelo ganljivo napisati, kako so trgali otroke od matere itd. Koliko je danes suženjev, ki so prodani na sto kilometrov daleč od svoje družine v suženjsko delo pod pogoji, ki so suženjski, čeprav se olepšano imenujejo »delavski«! Tudi oderuhe imamo, čeprav se jim v moderni dobi ne pravi tako, ampak se imenujejo »poslovni ljudje« ali »dobri gospodarji« in podobno. Oblast teh oderuhov gre tako daleč, da ni prav nič manjša od oblasti oderuhov starega veka. Kdor ne verjame, naj poskusi! Zameri naj se svojem oderuhu, pa bo prodan in bo moral zapustiti ženo in otroke in iti s trebuhom za kruhom, ker »doma« ne bo dobil kruha, če se zameri oderuhu. Ta in le ta je gospodar domovine.

Naši zakoni govorijo drugače. O zameri ni tam niti besede, vsestranska svoboda je zajamčena, in da bo tudi res držala, zato imamo svobodne volitve, pri katerih lahko vsak voli po svojem prepričanju. Gorje mu, kdor bi skušal braniti komu svobodno udejstvovanje pri volitvah! Taka je vsebina naših zakonov, kajti narejeni so pod vplivom tujine. Svobodo imamo zato, da jo svet lahko gleda, ne pa zato, da bi preprečevala suženjstvo.

Vsako oderuštvo je prepovedano, pravi zakon. A tudi to je samo zato, da svet vidi lepe besede, v dejanju naša oblastva zatiskajo oči pred oderuštvom, da se mu ne zamerijo... Oblast ima namreč oderuštvo, ne tisti, ki so postavljeni, da izvršujejo oblast: nastavlja in odstavljajo jih oderuštvo.

Oderuštvo pa ni samo tisto, ki ga zavedni sodrugi poznajo v mednarodnih kartelih in trustih, ki je organizirano tudi v raznih lepo versko, narodno in še celo socialno oblečenih družbah, o katerih zakon trdi, da »morajo javno polagati račune«. Temveč imamo še tudi pravcate oderuhe, ki požirajo hiše in posestva ter so tako »dobri gospodarji«, da spravijo v svojo malho toliko posestev, da znaša njih skupna vsota 1500 oralo! Seveda imajo tudi božji blagoslov, ker sedijo pri nedeljski maši vedno v prvi klopi. V soglasju z namestnikom božjim vodijo svoje »dobro gospodarstvo«, ki poganja kmete po svetu in lovi brezposelne, da garajo za 2 Din 75 par na uro. Ne božji namestnik ne drugi oblastniki ne vidijo, da obstoji to »dobro gospodarstvo« v oderuštvi, ki pretaka suženjsko kri v oderuhove šrambe, koplji tam neverjetna bogastva, tiste pa, ki niso zmožni tolikšne nesramnosti, tiste prodaja in kupuje kakor nekaj sužnje, in jim plačuje za njih delo manj, nego bi veljala prehrana in oskrba sužnja in njegove družine v starih časih.

Ne more se trditi, da je pravica slepa, pač pa se lahko trdi, da so slepi — po sili slepi — oblastniki, kateri bi po svoji službi morali videti in udariti krivico.

Sužnji spregledujejo počasi, a spregledujejo. Postavijo se v bran tako, kakor imajo po zakonu pravico. Združijo se in postavijo pri občinskih volitvah svojo listo. Oderuh vidi, da se bo njegovo »dobro gospodarstvo« podrlo, da ne bo dobil več delavcev po Din 2-75 na uro, če ne ukrene kaj rešilnega. In z blagoslovom božjega namestnika se mu posreči. Saj ni treba veliko. Tri svoje delavce poklice, ki kandidirajo na delavski listi, in jih s primernim poudarkom vpraša, če je res, da so podpisali delavsko kandidatno listo. To seveda ni vmešavanje v volilni akt, to je samo ljubezen do bližnjega. Delavcu pa, ki stoji pred oderuhom, se pokaže v duhu vsa pot modernega sužnja, kadar ga gospodar proda. To pot pozna dobro in ničesar se ne boji tako kakor tega, da bi jo moral nastopiti. Niti samega pekla se ne boji tako, kajti ta pride šele kdovekdaj, oderuh je pa že tukaj! Če povem po pravici, da sem podpisal, bom »zaradi pomanjkanja dela« na cesti, če se zlažem, ostane vse pri starem — majhna laž v sili mi bo pa tudi odpuščena, saj pojdem še mnogokrat k spovedi, preden pride vprašanje pekla na dnevni red. In suženj se korajžno zlaže, potem tudi še podpiše tako izjavo in ostane še nadalje suženj.

Oblastvo pa, ko dobi te izjave v roke, razveljavi delavsko listo, ker se je ugotovilo, da podpisi na njej niso pristni. Kandidatna lista pa, ki jo je vložila pobožna stranka »dobrega gospodarja«, ta se ne razveljavi, čeprav oblastvo dobro ve, da je nepristnost podpisa pri njej resnično podana. Ta res lažniva lista se ne razveljavi, ampak se njeni kandidati brez volitev proglasijo za izvoljene, »ker druge kandidatne liste ni«!

Ko se bo v bodočnosti pisalo o naših časih — kaj pravite, ali bodo takrat smatrali staro suženjstvo za kaj hujšega nego moderno mezdno suženjstvo našega časa? Nikakor ne!

Pač pa bodo smatrali pisatelje našega časa za večje lopove, direktno za prave krivce sedanjega oderuštva. Da namreč pišejo solzave storije o starem suženjstvu, namesto da bi pisali resnične zgodbe sedanjega časa; da podlegajo slabim instinktom najnevednejših in pišejo to, kar tem ugaja, namesto da bi pisali to, kar je potrebno, da se dvigne zavednost, ki je edina zmožna odpraviti suženjski sistem; da skrivajo resnico in govorijo o napredku, kjer jasno vidijo nazadovanje in si lahko na prste izračunajo, da so tega nazadovanja krivi oni, pisatelji sami, ki zlorabljajo napredek pismenosti za svoj žep, namesto za napredek kulture; posebno pa tisti hlapci »dobrih gospodarjev«, ki pišejo pod krinko »delavskega« tiska storije, namesto da bi pisali resnico, in ki so za svojo obrambo proglasili resnično pisanje za »napadanje«. Ti so največ krivi, da se delavstvo ne združi, kakor bi bilo za osvoboditev treba.

Za zajutrek - za južino

je najboljša ržena žitna kava

Ž I K A

Najboljši šivalni stroj in kolo je edino le

GRITZNER in ADLER

za dom, obrt in industrijo v vseh opre mah.
Istotam pletilni stroj
DUBIED.

Pouk v vezanju brezplačen. — Večletna garancija.
Delavnica za popravila.
Nizke cene, tudi na obroke.

JOSIP PETELINC, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.

Pletilni stroji najnovejšega patenta »Ideal«, nemškega izdelka, so edina in najugodnejša prilika za trajni in dober zaslužek. — Pouk in pojasnila daje: Franc Kos Ljubljana, Židovska ulica šte. 5.

Stane mesečno 25 Din, začasno 10 Din.
Za inozemstvo 35 Din, začasno 15 Din.

Oglasil:

Prostor 1 × 55 mm 60 par, Mali oglasi:
beseda 60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.
Reklamacije za list so poštne proste.

Miroslav Pevec:

Posredovalnice dela in brezposelne podpore.

Radi nepoznanja zakonov, nenaklonjenosti državnih oblasti, največ pa radi prebrisanosti generalov socialistične partije Jugoslavije je delavstvo od ustanovitve skupne države do danes storilo marsikatero neumnost, pri čemer smo tudi radi nevednosti mi vsi sodelovali.

V noveletni številki »Naprejš« opisuje s. Štruc, predsednik II. rudarske skupine, razgovore glede ustanovitve posredovalnic dela v rudarskih revirjih.

Računati moramo z dejstvom, da se bodo generali od SPJ z vsemi štirimi uprli vsaki ustanovitvi institucije, ki bi bila res nevtralna, ker oni hočejo, da nevtralci plačujejo prispevke, drugi pa naj s tem denarjem uganjajo korupcijo, kakor se to vrši danes pri Delavski zbornici.

Iz poročila, ki ga je razposlala Delavska zbornica, je razvidno, da bodo plačale bratovske skladnice v dobi od 1. avgusta 1928 do 31. julija 1929 440.000 Din.

Skupščina Delavske zbornice naj sklene, da se 50% od tega zneska izroči ožjemu odboru, ki ga izvolijo delegati podjetij, ki spadajo k bratovskim skladnicam po zakonu o zaščiti delavcev. Ta ožji odbor tvori pododbor Delavske zbornice. Če bi se določil poleg tega še poseben prispevek za posredovalnico dela, se mora postaviti pogoj, da ta fond upravlja res delegati, izvoljeni od celokupnega delavstva, ne pa zaupnik ministra in pa zastopnik »Zveze industrijev«.

Ta odbor naj bo za svoje poslovanje odgovoren tudi pred kazenskim zakonom, ne pa tako, kakor je pri Delavski zbornici, da se poneverja denar, tako n. pr. klerikalci s tem denarjem ustanavljajo organizacije, Delavski zbornici pa pošiljajo potrdila, kakor da bi delili brezposelne podpore. Socialpatriotska večina v Delavski zbornici o tem previdno molči, čeprav sem jih o vsem podrobno obvestil. Pisali so mi, da so jih za 3300 Din »obremenili«, čeprav jim ne more biti znano, za koliko so klerikalci goljufali; 3300 Din namreč sami priznavajo. Da jim ta kšeft nese, so se zopet zasigurali na ta način, da so si že v naprej zasigurali večino pri osrednjih posredovalnicah dela brez volitev.

Minister za socialno politiko je namreč izdal pravilnik o delitvi brezposelnih podpor po vsej državi (poglej »Uradni list« št. 127 z dne 22. decembra 1927).

Centralni odbor s sedežem v Belgradu nastavlja po celi državi šefe in uradnike pri osrednjih posredovalnicah dela. Obstoji iz treh članov, in sicer: enega določi minister, dva okrožni odbor, dva OUZD in dva Delavska zbornica. Ker imajo klerikalci pri obeh okrožjih in tudi pri OUZD večino, je verjetno, da bodo povsod delili oni brezposelne podpore, saj so že pokazali, da se na ta kšeft najbolj razumejo.

Tudi če bi občni zbor II. rudarske skupine določil prispevke za posredovalnice dela, bi se najbrž zgodilo isto, kakor pri OUZD, kjer nima delavstvo nobenega vplogleda v to poslovanje. Delavstvo je nabralo že milijone, vendar bo odločala o tem tista politična stranka, ki bo slučajno na vladi.

Zastopnik okrožnega rudarskega urada g. inž. Pe-hani je ob neki priliki podal predlog, da naj del denarja obdržijo delavski zaupniki, ki bi tvorili pododbor delavske zbornice.

Izkušnje do danes so pokazale, da je ta ideja edino pravilna. Če kje kakšnega zaupnika podjetnik vrže na cesto, mora beračiti za denar, ki ga njegovi tovariši itak vplačajo. Za korupcijo, ki se vrši pri razdeljevanju brezposelnih podpor, je pa tudi dovolj 50% celokupnega prispevka, ki ga plačajo člani bratovskih skladnic. Pa bodo rekli nekateri, počakajmo volitev, mogoče pa se številčno razmerje pri Delavski zbornici izpremeni. Iz volilnega reda, ki ga imam pred seboj, je razvidno, da se bo goljufalo še lahko tudi v naprej. Nikjer ni pisano, da se lista s potvorjenim podpisom razveljavi. Tudi niso predvidene za sleparije nobene kazni. Povsod odločuje skupščina, kjer bodo tvorili klerikalci, samostojni demokrati in socialpatrioti zmiraj »večino«.

Delavci, pa tudi če bi bili še tako dobro organizirani, ne bodo smeli vložiti liste, če ne bodo priznani od Delavske zbornice. Sedanji občinski volilni red je za 99% bolj demokratičen, čeprav so ga sestavili zastopniki kapitala. Za vsako akcijo je seveda predpogoj dober tisk, ki ga vzdržujejo delavci, ne pa da delavci, ki pravijo, da so naši, po več mesecev z naročnino zaostanejo, z vsemi mogočimi izgovori. Socialpatriotom se je sicer posrečilo, da so na ta ali drug način korumpirali naše najboljše zaupnike, vendar je dolžnost tistih, ki smo ostali, da vztrajamo.

Opomba uredništva. Rudarska zadruga se loči na dve skupini, ki sta obe samoupravni. Če II. skupina na svojem občnem zboru sklone zvišati prispevke od sedanjih smešnih 50 par na mesec na čas primeren znesek, n. pr. 10 Din, bo s tem lahko precej omejila brezposelnost. Ta denar bo upravljala sama, popolnoma sama. Ministrsko nadzorstvo sicer lahko mnogo zavlačuje in zadržuje, denarja pa ne more odtegniti. Strah s. Peveca bi bil utemeljen le, če bi se odbor postavil na tako stališče, kakor se je po zmagi leta 1924 postavil izdajalec Krušič, ki je šel Svetkovo pot: izvoljen kot socialdemokrat je zaupanje delavstva zlorabil in prešel k nasprotnikom, ki jih je sam prej najbolj pobijal. Taka izdajstva so pa mogoča zaradi brezbrzičnosti delavstva, ki po volitvah rada nastopi, češ, zdaj smo izvolili naše ljudi, zdaj smo zmagali, zdaj je že vse dobro. To sta zlorabila Svetek v Strokovni komisiji, Krušič pa II. rudarski skupini. Nimamo vzroka, da bi s. Strucu podtikali podobne namene, tudi nimamo povišanja za druga podobna sumničanja, res pa je, da nikdar noben predsednik ne bo ničesar dosegel, če ga ne bo podpiral odbor, da pa tudi ves odbor ne bo napravil ničesar, če ga ne bo podpiralo delavstvo. Nesporo je, da zavednost delavstva napreduje in da brezbrzičnost pada. A zanimanje za II. rudarsko skupino se kaže le v potrebi, če kdo potrebuje zaupnika. To pa največ zato, ker je prispevek tako smešno nizek, da se delavcu sploh »ne izplača« brigati se zanj. Sicer pa večinoma niti ne ve, da se mu odtrgava teh 50 par za II. rudarsko skupino; ko bo plačal mesečno 10 Din, bo lahko od tega kaj pričakoval, zato bo bolj kontroliral, kaj II. skupina dela. In zlasti glede pobijanja brezposelnosti bi bilo upravičeno pričakovati uspeha, če bo to pobijanje bolj stvarno nego brezposelne podpore. ki jih s. Pevec upravičeno kritizira. Mnogo, zelo mnogo je odvisno od pravilnika, ki ga bo moral sprejeti občni zbor II. rudarske skupine obenem ali pa v kratkem po sprejemu zvišanja prispevka. Predlogi in debata bi bili zelo potrebni, vendar jih je manj, nego jih more naš mali tisk prenesti. Zakrivila je to likvidacija II. rud. zadruge, ki je bila nekaj takega, kar omenja s. Pevec uvo-dom. Likvidirati je vselej čas, ne sme se pa prej, dokler ne stoji novo. Če bo na občnem zboru zmagalo načelo produkcije proti načelu beraških podpor, bo treba samo večjega zanimanja med delavstvom, pa pojde.

Predlogi sodruga V. Mödernerja v mariborski okrožni skupščini.

PREDLOG 4. POGlavJA DOHODKOV, ČLENA 4. TOČKA 6.

Ker znaša po točki 6 tega člena 25% doklada na pridobitino po drugem poglavju zakona o osebnih davkih samo Din 400.000, je to razmerje obdavčitve po členu 82 fin. zakona protiuslavno, ker ni progresivno in je pogubonosno za slovensko avtohtono gospodarstvo. Večina podjetij, ki uživajo to določbo maksimiranja doklad, so inozemske kapitalistične družbe, ki zasledujejo samo sistem koloniziranja in izvažajo iz Slovenije naše prirodno bogastvo. V primerjanju obdavčitve teh družb z obdavčitvijo delavnega sloja v mariborskem okrožju v letošnjem proračunu se izkaže razmerje 0,9 odstotka napram 100 v škodo avtohtonega delavnega ljudstva mariborskega okrožja.

Radi tega predlagam: 1.) Okrožni zbor naj izda še k letošnjemu proračunu uredbo, da ima vsak član okrožnega zbora pravico na vpogled v bilance vseh podjetij, ki so deležna maksimiranja doklad po utihotapljenem fin. členu 82. 2.) Izda se naj odredba, da se obdavčijo z 25% vse postavke, ki jih ta podjetja prikrijejo pod krinko investicijske svrhe in ne upoštevajo 10 letnega amortizacijskega roka. 3.) Izda se naj naredba, da podjetje ne sme prevzeti davščine po tej točki v bilanco kot izgubo, ali pa da jih odvali na pododjemalce industrijskega proizvoda. 4.) Izda se naj naredba, da podjetja prizadeta po davščini navedeni v točki 6, člena 4, 4. poglavja ne smejo prevzeti te davščine na živo produktivno moč (pri njih zaposlene manualne in intelektualne delavce) s tem, da bi jim znižali prejemke.

PREDLOG K ČLENU 29, TOČKA 8.

(Socialna politika.)

Točka 8 člena 29 za pospeševanje gradnje stanovanjskih hiš v znesku 500.000 Din naj se zviša na 1.000.000. V kritje poviška naj se pritegnejo še ostale

vsote raznih rezervnih postavk v proračunu. Iz te postavke se naj dajo v letu 1928 industrijskim občinam na deželi dotacije k zgradbi stanovanjskih objektov. Ena taka prošnja je že bila predložena predsedstvu okrožnega zbora, in sicer od trške občine Guštanj. Ta občina je najela za zgradbo stanovanjske hiše za brezstanovale, delavce in ubožce posojilo v iznosu Din 300.000, stavbni stroški pa bodo znašali Din 450.000. Ker občina nima sredstev, ne more pričeti z gradnjo.

Okrožni zbor naj sklone izdati naredbo, da je vsaka avtonomna oblast, kjer se nahaja tudi določen procent industrije, dolžna tekom prihodnjih pet let sezidati za brezstanovale v njenem območju zadostno število stanovanjskih objektov.

Okrožni odbor naj najame v prihodnjem proračunskem letu večje posojilo, ki ga porazdeli kot brezobrestno posojilo občinam v svrhu dozidave omenjenih stanovanjskih objektov. Občine bi torej lahko dozidale dovoli stanovanj, v katerih bi znašala najemnina tudi delavnemu sloju dosegljivo višino, ker bi teh stavb ne obremenjevala previsoka stavbiščna špekulativna renta, s čimer bi bila izključena vsaka špekulacija prekupčevalske rente, ki je pri privatnih lastnikih stanovanjskih objektov tako cvetoča, ker so ti objekti obremenjeni s hipotekami in je prekupčevalcu treba položiti pri nakupu samo vsoto, katero hoče prodajalec profitirati.

Ta sistem bi zaščitil tudi obrtnike pred izgubo, ki jo trpe sedaj pogosto radi konkurzov privatnih graditeljev.

Občinam naj bi se naložilo, da uredi po lastnem predarku amortizacijo brezobrestnega posojila potom občinskega stanovanjskega davka. Predlaga se naj občinam v študij osnutek občinskega stanovanjskega davka, ki ga je sestavil leta 1922 akcijski odbor v Ljubljani in katerega si je osvojilo 23 strokovnih organizacij vseh struk in struj.

Ako piješ „BUDDHA“ čaj, uživaš že na zemlji raj!

IV. skupščina Delavske zbornice,

dne 20. novembra 1927 v Mariboru.

(Nadaljevanje.)

Juvan: Volilni red, kakršen nam je predložen, nikakor ni popolen in ne odgovarja vsem demokratičnim zahtevam. Ker bodo volitve šele leta 1929, imamo še dovolj časa in se nam torej prav nikamor ne mudi, ni treba da riskiramo izdelavo in potrditev volilnega reda, ki ne odgovarja vsem zahtevam. Zato je naš klub na svoji sinočnji seji sklenil, zavzeti se na današnji skupščini za to, da damo priliko tudi zunanjim članom vzeti ta volilni red v pretres in popravilo. Predlagam, naj se v ta namen izvoli 10 članski odsek, ki naj osnutek temeljito pregleda. Sklepanje pa prepustimo prihodnji skupščini.

Predsednik Čobal: Ali bomo sklepali o volilnem redu en blok (v celoti).

Slišijo se vzkliki, posebno od klerikalcev: da, da!

Čobal: Torej dobro!

Matjašič: V osnutku tega volilnega reda je točka 17, ki govori, da smejo predlagati kandidatne liste le organizacije, ki so registrirane pri DZ. Znano je, kako se ta točka izrablja. V Belgradu so strokovne organizacije še celo izregistrirali, da so jim vzeli volilno pravico (pravico vlaganja kandidatnih list). Ta točka nikakor ne odgovarja demokraciji. Nastajajo ostre kritike, ki izpodkopavajo ugled delavskih zbornic. S to točko se nikakor ne strinjam in predlagam, da naj sme vložiti kandidatno listo vsaka strokovna organizacija, tudi če ni registrirana.

Terseglav: V imenu kluba krščanskih socialistov izjavljam, da bomo osnutek volilnega reda v celoti sprejeli. Na ugovor tovariša Juvana izjavljam, da čeprav se niso volitve na vidiku, je pa vendar zdaj čas najbolj pripraven. Pozneje težko da bi našli tako vlado in ministra za socialno politiko, ki bi nam volilni red potrdil. Drugi razlog je ta, da smo ta osnutek dovolj predebitali, pretresali smo ga v 7 sejah. Slišal sem, da se narodni klub ni posebno interesiral za osnutek volilnega reda. Niti ni predložil svojega osnutka (medklic: Nismo zmognili!). Tega vam ne očitam. A vi hočete zavlačevati sprejem tega osnutka, mi pa hočemo res dati DZ volilni red, ki bo sposoben.

Leskošek: Sprememba volilnega reda je bila od nas postavljena kot pogoj takoj pri konstituiranju DZ. Le pod tem pogojem sva s s. Pevcem glasovala za sedanjjo večino upravnega odbora. Ta osnutek ni dober, vendar pa je mnogo boljši ko sedanji in bom zato zanj glasoval kljub mnogim nepopolnostim. Izjava narodnega kluba ne pomeni nič drugega ko zavlačevanje. Morebiti upajo, da pridejo zopet taki ministri, ki bodo — kakor minister za šume in rude — sami delali pravilnike. Izmed pomankljivosti naj omenim zlasti to, da daje ta volilni red volilno pravico le onemu delavcu, ki je na dan, na katerega preteče poslovna doba skupščine, zaposlen. Kdor je slučajno na ta dan brez posla, izgubi volilno pravico in se volilni red prav nič ne ozira na dobo njegove prejšnje zaposlitve. Na drugi strani pa imajo uradniki OUZD, uradniki občin itd. brezpogojno aktivno in pasivno volilno pravico. Če bo dotični dan padel na zimski čas, bo izmed stavbinskih delavcev zaradi te določbe 75% izgubilo svojo volilno pravico. Podobno tudi drugi sezonski delavci. (Dalje prih.)

Volilni imeniki so v januarju pri vseh občinah razgrnjeni. Vsak volilec se lahko prepriča, če je pravilno vpisan. Zaupniki in organizacije naj preskrbijo za pravilni vpis vseh sodrugov in somišljenikov. Kar boste zdaj storili ne bo treba šele po razpisu volitev, kjer je reklamacijska doba itak prekratka.

Štore pri Celju. Občni zbor tukajšnje krajevne organizacije JSDS in KDZ se bo vršil 29. januarja 1928. Dnevni red in čas, ter prostor bomo objavili prihodnjič.

Opozorilo OUZD vsem delodajalcem! Gospod minister socialne politike je pod št. 10683 z dne 6. decembra 1927 izdal naredbo, s katero se dosednji mezdni razredi od I. do VII. s 1. januarjem 1928 ukinjajo in nadomestijo z novim I. meznim razredom. V ta novi mezdni razred spadajo vsi nameščenci, ki ne prejemajo nobene plače, ali pa prejemajo manj kot 8 Din dnevno. Po tem novem meznem razredu znaša od 1. januarja 1928 dalje celokupni dnevni prispevek za bolezensko zavarovanje Din 0:36. Delodajalci smejo svojim nameščencem, ki spadajo po svojem zaslužku v ta novi mezdni razred, odtegovati za bolezensko zavarovanje dnevno Din 0:18, za borzo dela pa Din 0:02. Za vaje, ki ne prejemajo nobene plače, mora plačati celotni prispevek delodajalec sam. Potrebne preuvertitve v nove mezdne razrede bo za že prijavljene osebe izvršil okrožni urad sam.

Smrtna pesem.

(Melodija se naj izbere po nočni ptici.)

Železna roka javni funkcionar,
espejotar ali radikal
z vestjo boj bo srdit,
obračun pa mora bit'!

Minister bo volitve dal
(oj žal za espejotarje prekmal')
tedaj trpi in v boj gredo
in nočna ptica pela bo,
espejotarjem slovo.

Kanoni v Trbovljah so nabit',
korito mora se razbit',
železna roka javnega funkcionarja
ubila bo lastnega gospodarja.

S-i.

7. januarja — 2400 izvodov.

Bolni na pljučih!

Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi

umetnosti hranjenja

ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja hitro premagati bolezen. Nočno potenje in kašelj preneha, telesna teža se poveča in po splošni polaganosti zaplenosti ustavi bolezen.

Resni možje

zdravniške vede potrjujejo prednost moje metode in jo radi priporočajo. Čimprej začnete z mojim načinom hranjenja, tembolje.

Popolnoma zastoni

dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja. Ker bo moj založnik razposlal skupno samo 10.000 izvodov brezplačno pišite takoj, da boste tudi vi med srečnimi prejemniki te knjige.

GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse 24, Abt.: 868.

NAZOR

v Vošnjakovi ulici 4, v Ljubljani,
toči pristno dalmatinsko
vino lastnega pridelka
in tudi „Viško.“ Olivno olje in vse
vrste morskih rib. — Vljudno
se priporoča za obilen obisk

Drva in premog

priporoča M. Hiti,
Ljubljana, Ahac-
ljeva cesta šte. 10.

Tvornica dežnikov in solčnikov
L. MIKUŠ, Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

Ustanovljeno leta 1839.

Triko-perilo
za moške, žene in otroke, volna
v raznih barvah, rokavice, nogavice,
dokolenice, nahrbtniki za
šolarje in tove, dežniki, kloti,
šifoni, žepni robci, palice, vilice,
noži, škarje, potrebščine za šivilje,
krojače, čevljarje, brivce
edino le pri trvdki
Josip Petelinc.
Ljubljana,
blizu Prešernovega spomenika
ob vodi.
Najnižje cene! Na veliko in malo.